Ewa Włoch

HISTORIA PEWNEGO ROZKAZU. Z DOKUMENTÓW KAROLINY LANCKOROŃSKIEJ ZACHOWANYCH W ZBIORACH ARCHIWUM ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W WARSZAWIE – MUZEUM

Wśród licznych obiektów zgromadzonych w Archiwum Zamku Królewskiego w Warszawie znajdują się bardzo cenne nabytki przekazane przez prof. Karolinę Lanckorońską. W skład zbioru wchodzą archiwalia obrazujące historię kolekcji dzieł sztuki oraz działalność Fundacji Lanckorońskich, a także materiały dotyczące losów Karoliny Lanckorońskiej podczas II wojny światowej oraz jej powojennej aktywności na rzecz rozwoju kultury i nauki polskiej. Wykaz archiwaliów wraz z opisem został opublikowany przez Monikę Myszor-Ciecieląg w „Kronice Zamkowej" w 2009 r.[1]. W spisie pod sygnaturą R XIX/48 znajduje się interesujące źródło – rozkaz nr 509/ADJ/45 gen. Władysława Andersa skierowany do Karoliny Lanckorońskiej 5 września 1945 r.: „Polecam Pani przeprowadzenie pertraktacji z władzami Oświatowymi Włoskimi w sprawie umieszczenia żołnierzy 2-go Korpusu na uczelniach włoskich dla studiów wyższych i składanie mi okresowo meldunków w tej sprawie" (il. 1–2). Stosunkowo mało zbadany jest temat, jakie były geneza i skutki polecenia, dlaczego zostało ono skierowane do Karoliny Lanckorońskiej oraz jak adresatka się z niego wywiązała.

Karolina Lanckorońska (1898–2002) nie doczekała się jeszcze naukowo przygotowanej biografii. Nie ma również systematycznego opracowania jej dorobku naukowego na niwie historii sztuki oraz jej pracy na rzecz nauki polskiej w Polskim Instytucie Historycznym w Rzymie.

Urodziła się w Buchbergu w Dolnej Austrii. Była córką Karola Lanckorońskiego i Małgorzaty von Lichnowsky. Ukończyła gimnazjum w Wiedniu. Z polecenia ojca niemiecki program szkolny był realizowany w domu także po polsku. Po zdaniu matury podjęła studia z historii sztuki na Uniwersytecie Wiedeńskim pod kierunkiem prof. Maxa Dworzaka. W 1926 r. uzyskała doktorat w katedrze prof. Juliusza Schlossera. Tematem jej dysertacji była interpretacja *Sądu Ostatecznego* Michała Anioła. Pogłębiała wiedzę o włoskim renesansie i baroku, a temat jej rozprawy

[1] M. Myszor-Ciecieląg, *Dokumenty po Karolinie Lanckorońskiej w zbiorach Archiwum Zamku Królewskiego w Warszawie*, „Kronika Zamkowa", 2009, 1–2 (57–58), s. 225–234.